

2.6. SHRNUÍ ZA VYJÍŽDKU A DOJÍŽDKU DO ZAMĚSTNÁNÍ A DO ŠKOL

Vyjíždka do zaměstnání v rámci obce a mimo obec:

- Většina vyjíždí v rámci obce.
- Ženy spíše než muži volí své zaměstnání blíže místa bydliště.

Velikost místa bydliště:

- Ve všech velikostních skupinách bydliště převažovali mezi vyjížděcími do práce mimo obec muži a jejich převaha se zvyšovala úměrně s růstem velikosti místa jejich bydliště.
- Mezi těmi, kteří vyjíždějí do práce v rámci obce, byla v obcích od 1 000 – 99 999 obyvatel mírná převaha žen, převaha mužů byla v nejmenších obcích a v největších městech.

Vyjíždění do zaměstnání, škol a do zahraničí:

- Mimo obec do práce nebo do školy vyjíždí 2 347 725 osob, ženy tvoří 41,9%.
- Většina byli vyjížděcí do zaměstnání. Přitom mezi vyjížděcími muži jezdí za prací 77,0%, mezi ženami to bylo o 8,3 procentních bodů méně.
- Z celkového počtu vyjížděcích do jiné obce představují žáci nebo studenti 26,4%.
- Podle velikosti místa bydliště nebyl v poměru vyjížděcích zaměstnaných a vyjížděcích studentů výrazný rozdíl – zaměstnaní vždy představovali více než sedmdesátí procentní podíl.
- Mezi vyjížděcími studenty je vyšší podíl žen (je jich téměř polovina) než mezi vyjížděcími do práce (39,1%).

Vzdělání:

- Ženy převažovaly mezi vyjížděcími se základním vzděláním, muži dominovali mezi vyjížděcími s výučním listem nebo se středním vzděláním bez maturity a mezi vysokoškoláky. Převaha mužů byla „razantnější“ oproti převaze žen.
- Celkově byla mezi vyjížděcími do práce mimo obec nejsilněji zastoupena skupina osob vyučených nebo se středním vzděláním bez maturity. Podle pohlaví byly rozdíly: u žen bylo nejvíce osob s maturitou a vyšším vzděláním, u mužů vyučených nebo se střední školou bez maturity.
- Vliv vzdělání na vyjíždění do zaměstnání mimo obec se nijak zásadně neprojevil.

Regionální odlišnosti:

- Ve všech krajích mezi vyjížděcími za prací mimo obec převládali muži nad ženami.
- Nejvyšší podíl žen mezi vyjížděcími je ve Středočeském kraji, nejnižší mezi vyjížděcími Pražáky.
- Podle struktury bydliště jsou nejpočetnější skupinou mezi vyjížděcími ženami Středočešky, následovány Jihomoravankami a ženami z Moravskoslezského kraje. Mezi muži jsou také nejpočetnější Středočeši, ale na druhé a třetí pozici došlo k záměně: druhou nejpočetnější skupinou jsou muži z Moravskoslezského a třetí jsou muži z Jihomoravského kraje.
- Jak mezi ženami, tak mezi muži má nejnižší zastoupení mezi vyjížděcími Praha.
- Nejvyšší počet vyjížděcích i dojížděcích za prací mimo obec bydliště byl zjištěn ve Středočeském kraji. Nejméně zaměstnaných dojíždí za prací do Karlovarského kraje a vyjíždí nejméně lidí z Prahy.
- Pouze v Praze, a to bez ohledu na pohlaví, a v Jihomoravském kraji v případě žen, převládala dojíždka nad vyjíždkou. Všude jinde převládá počet vyjížděcích nad dojížděcími.
- Ze všech zaměstnaných osob jezdí za prací mimo obec bydliště (ať u nás nebo do ciziny) více než třetina pracujících. Z žen vyjíždí 31,7% a z mužů 40,4%. Rozdíl ve prospěch mužů byl nejnižší v Praze a nejvyšší v Moravskoslezském kraji.
- S nejvyšším podílem vyjížděcích ze všech zaměstnaných v kraji - a to bez ohledu na pohlaví - obsadily první tři místa kraje Středočeský, Zlínský a Pardubický. Na posledním, čtrnáctém místě, se umístila Praha a třináctý byl kraj Liberecký.
- „Nejchlejší“ mobilita z hlediska vyjíždění či dojíždění za prací mimo obec bydliště je tedy ve středních Čechách, tzn. v regionu přímo sousedícím s hlavním městem.
- Mezi okresy v počtu dojížděcích zaujímá specifické postavení Praha: je vždy (jak u žen tak u mužů) na prvním místě, a to s výrazně převyšujícím počtem oproti jiným okresům.
- S výjimkou hlavního města byly na prvních místech v počtu dojížděcích okresy moravské.
- Mezi dvaceti okresy, ze kterých vyjíždí za prací nejvyšší počet lidí, nebyly rozdíly tak razantní jak tomu bylo – díky Praze – u dojíždky. První místa opět suverénně obsadily okresy z Moravy.
- Nejvyšší rozdíly v počtu mezi dojížděcími a vyjížděcími byly zjištěny ve velkých městech: na prvních třech místech se umístily okresy Praha, Brno-město a Ostrava-město.
- Celkem v osmnácti okresech jezdí do práce mimo obec bydliště více než polovina ze všech zaměstnaných osob.

- Častější vyjíždka mužů se projevila i regionálně: více než polovina zaměstnaných mužů vyjíždí pracovat ve 34 okresech, u žen vyjíždí většina jen v sedmi okresech. Méně než 10% ze všech zaměstnaných mužů vyjíždí pouze ve dvou okresech, u žen se to týká čtyř okresů.

Vzdálenost vyjíždění:

- Většinou (61,8% ze všech vyjíždějících mimo obec bydliště) se jezdí za prací v rámci okresu. Do jiného okresu v rámci kraje jezdí 18,2% a do jiného kraje vyjíždí 18,6%. Do zahraničí jezdí pracovat 1,4 vyjíždějících.
- Ve všech případech převládají vždy muži.
- Procentní zastoupení žen se mírně snižuje se vzdáleností hranic okresu jejich bydliště od okresu místa pracoviště: nejvyšší podíl žen je mezi těmi, kteří dojíždějí v rámci okresu a nejnižší je mezi vyjíždějícími do jiného kraje.
- Mezi vyjíždějícími za prací do ciziny je žen 39,7%.

Používaný dopravní prostředek:

- Většina do práce dojíždí, dochází pouze 4,8%.
- Poměr žen je mezi dojíždějícími 39,2%, mezi docházejícími 37,6%.
- Nejčastěji je k cestě do práce využíván automobil a autobus.
- Muži využívají nejčastěji auto, ženy nejčastěji autobus.
- Ženy častěji než muži jezdí autobusem, městskou hromadnou dopravou a kombinují častěji dopravní prostředky. Muži častěji než ženy jezdí autem a na kole. Vlák je oběma skupinami využíván zhruba ve stejné míře.
- Ženy převažují mezi vyjíždějícími pouze v případě dvou dopravních prostředků: autobusu a MHD. V ostatních případech tvoří oproti mužům vždy menšinu. Nejvyšší je převaha mužů - nepočítáme-li malou skupinu „motorkářů“, mezi těmi, kteří jezdí do práce autem.
- Nejen, že muži zde mají výraznou převahu, ale navíc ženy častěji jezdí autem pouze jako spolujezdkyně, oproti mužům, kteří častěji jezdí v roli řidiče. Genderová nerovnost ve využívání automobilu k cestě do práce má zajisté i negativní důsledky: ženy jsou častěji odkázány na časové dispozice řidiče, který je do auta přibírá jako spolujezdkyně, a nevyžívají tedy dostatečně výhody, především časovou flexibilitu, kterou tento dopravní prostředek bezpochyby přináší.

Frekvence vyjíždění

- Z vyjíždějících do práce mimo obec vyjíždí 83,1% denně.
- Ženy vyjíždějí denně více než muži.

Čas věnovaný vyjíždění

- Podíl žen mezi vyjíždějícími za prací klesá přímo úměrně se vzrůstajícím časem vyjíždky. Strmý pokles podílu žen se projevuje zejména úpří trvání denní vyjíždky jednu hodinu a déle.
- Mezi časovou náročností vyjíždky do zaměstnání mimo obec a vyjíždky v rámci obce byly rozdíly podle pohlaví. U vyjíždky za prací mimo obec byla ve všech časových úsecích převaha mužů, avšak vývoj klesajícího zastoupení žen byl méně strmý. K prudšímu poklesu zastoupení žen došlo až v kategorii 60 a více minut. Při vyjíždce v rámci obce v nižších časových úsecích (až do kategorie 30-44 minut) byl podíl žen mezi vyjíždějícími dokonce vyšší než podíl mužů. Ten začal převyšovat podíl žen až v kategoriích 45 minut a výše.
- Časová struktura denní vyjíždky mužů a žen byla odlišná: u žen převládá zastoupení těch, které denně do práce dojíždějí do 29 minut, od 30 minut a více byla zase převaha na straně mužů.
- Časová struktura denní vyjíždky mužů a časová struktura denní vyjíždky žen byly odlišné u vyjíždky mimo obec a u vyjíždky v rámci obce. V případě vyjíždky mimo obec se rozdíly ve prospěch mužů projevily při časové zátěži 60 a více minut, u vyjíždějících v rámci obce tomu bylo dříve, převaha mužů zde začíná již v časovém intervalu vyjíždky, trvající 45 minut a déle.
- Hodina jízdy do práce je pro ženy většinou limitující a delší čas cestě za prací většinou nechtějí (nebo nemohou) věnovat. A je mnoho žen, u kterých je tento limit spíše tři čtvrtě hodiny.